

Gazeta Lipnowska

Organ Powiatowego Związku Komunalnego.

Abonament

wynosi rocznie 10,80 zł, kwartalnie 2,70 zł, miesięcznie 90 gr Z dostawą pocztową zł 2,89 kwart., 97 gr miesięcz.
- Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują prenumeratę. -

Ogłoszenia

Ogłoszenia: str. $\frac{1}{2}$ =120 zł. $\frac{1}{3}$ =70 zł. $\frac{1}{4}$ =40 zł. $\frac{1}{8}$ =20 zł.
Częstsze ogłoszenia rabat. Wszystkie biura reklamowe przyjmują ogłoszenia. Cena egz. pojedyncz. 30 gr.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków lub tp., wydawnictwo nie odpowiada za niedostarczenie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

№ 9.

Lipno, dnia 28 kwietnia 1929 r.

Rok I.

RODACY!

OBYWATELE POWIATU LIPNOWSKIEGO!

Od lat dawnych obchodzimy corocznie pamiątkę uchwalenia Konstytucji 3-go Maja 1791 roku, łącząc tę uroczystość ze zbiórką na rzecz Macierzy Szkolnej. Połączenie to nie jest przypadkowe, lecz ma ono słuszną i poważną przyczynę, mianowicie:

Konstytucja 3-go Maja jest naszą chlubą, gdyż uchwalenie Jej świadczyło i świadczy o wielkiej żywotności Narodu naszego w czasach rozbioru Polski. Będąc dziełem światlejszej części społeczeństwa naszego Konstytucja ta nie utrzymała się i Państwo upadło tylko, na skutek obojętności reszty Narodu, pogrążonego w ciemnocie. Jest to dla nas wskazówką, że podstawowym warunkiem utrzymania Niepodległości, rozwoju i potęgi Państwa a jednocześnie i dobrobytu obywateli, jest przede wszystkim — oświata.

Czcząc przeto pamięć wiekopomnego dzieła uchwalenia Konstytucji 3-go Maja 1791 roku miejmy na względzie nade wszystko cel dla Narodu najwznioślejszy — oświatę szerokich mas ludności. Trudne to dzieło z wielce dodatnim wynikiem przeprowadza, zwłaszcza na kresach, najmniej narodowo uświadomionych, — Macierz Szkolna. Złożmy przeto każdy, w miarę sił i możliwości, ofiarę na cel tak wzniosły, czem godnie uczymy pamięć twórców Konstytucji.

Lipno, dnia 20 kwietnia 1929 roku.

LIPNOWSKI POWIATOWY KOMITET OBCHODU 3-go Maja I ZBIÓRKI NA DAR NARODOWY.

PREZES: Dr. Eugenjusz Górnicki

CZŁONKOWIE: Władysław Drzewiński

Tadeusz Ciunkiewicz

Kazimierz Keller

Sekretarz: Kazimierz Ptaszyński.

Jak się zakłada parki w miasteczkach.

Redakcja nasza otrzymała ciekawą wiadomość od swego czytelnika ze Skępego, treści poniższej: „Na posiedzeniu Komitetu Obchodu Uroczystości Rocznicy Konstytucji 3 Maja w Skępem Ks. Proboszcz Machezyński oświadczył, że Dyrekcja lasów państwowych w Warszawie wydała zarządzenie wyrąbania Borku w Skępem. — Wiadomość ta, niestety pewna wywołała przygnębiające wrażenie na miejscowej ludności. Przeznaczony na zagładę Borek, jako miejscowy park, miejsce zabaw i wytchnień młodzieży szkolnej — seminaryjnej — i ludzi pracy, tak się zrosł z tradycją Skępego i kościoła, że ludność okoliczna zwie go „Świątym Borkiem“, mieszczą się bowiem w nim katakumby i kaplica z kopją statuy Cudownej Matki Boskiej Skępskiej, licznie zwiedzana przez rzesze pątników.

Zebrani na posiedzeniu Komitetu, liczni przedstawiciele: duchowieństwa, zakładów naukowych, organizacji społecznych i miejscowej ludności postanowili założyć energiczny protest i zwrócić się z prośbą do miarodajnych władz o wycofanie powyższego zarządzenia“.

Zamieszczając powyższą notatkę, Redakcja wyraża nadzieję, że Dyrekcja lasów państwowych cofnie swe zarządzenie, które jaskrawo koliduje z zarządzeniem P. Ministra Składkowskiego, nakazującym zakładanie parków i zadrzewienia miejscowości.

Powyższe jest tem bardziej wskazane, ponieważ osada Skępe i Wymyślin wystąpiły z wnioskiem o utworzenie gminy miejskiej i noszą się z zamiarem założenia w parku, parku miejskiego.

Apel do wszystkich prawidłowych myśliwych pow. Lipnowskiego.

Wyjątkowo mroźna zima tegoroczna poczyniła duże szkody w zwierzostanie; zaradzić temu może tylko wspólny wysiłek wszystkich myśliwych hodowców stowarzyszonych w Kołach Myśliwskich, lub też należących w charakterze członków popierających do Centr. Zw. Polskich Stow. Łowieckich.

Wzywam więc wszystkich Panów Myśliwych, którym dobro łowiectwa leży na sercu do zapisywania się do Tow. Myśliwskiego w Lipnie, lub do Tow. Myśliwskiego w Dobrzyniu n/W. albo do Centr. Zw. Polskich Stow. Łowieckich w Warszawie i o abonowanie Łowca Polskiego — Redakcja Warszawa, ul. Nowy Świat 35. Łowiec Polski jest organem myśliwskim i omawia wszystkie sprawy łowiectwa doty-

czące, powinien więc być przez nas — prawidłowych myśliwych — popierany.

Zapisy do Centr. Zw. Polskich Stow. Łowieckich przyjmuje Pan E. Kukowski w Lipnie (skład kolonjalny) lub delegat powiatowy do spraw łowieckich.

Przypuszczam, że apel mój znajdzie zrozumienie ku chwale św. Huberta i zjednoczy wszystkich Panów Myśliwych pod jednym hasłem: „Podnieść zwierzostan w powiecie“.

Myśliwym cześć!

Władysław Niedźwiecki, Delegat Powiatowy Centr. Zw. Pol. Stow. Łowieckich.

Wybory do Izby Rzemieślniczej!

Wybory do Izby Rzemieślniczej Województwa Warszawskiego.

Wybory do Izby Rzemieślniczej we Włocławku należy uważać za zakończone. Dnia 14 b. m. odbyło się we Włocławku posiedzenie Głównej Komisji Wyborczej pod przewodnictwem p. insp. Gancarczyka, przyczem stwierdzono, że w przepisany terminie ze wszystkich siedmiu obwodów wyborczych wpłynęła tylko jedna lista kandydatów pod egidą Bezpartyjnego Bloku Wyborczego, w skład którego weszli przedstawiciele zarówno chrześcijańskich, jak i żydowskich organizacji rzemieślniczych. Wszelkie próby wystawienia t. zw. „dzikich“ list bądź przez nieliczne grupki rzemieślników-chrześcijańców przeważnie w małych miasteczkach, powodujących się ślepego patriotyzmem lokalnym, bądź też przez radykalnie nastroszone żydowski proletarijat rzemieślniczy — spetzły na niczem i ustąpiły wobec siły i powagi jednolitego frontu olbrzymiej większości rzemieślników, doce-

niających znaczenie tej pierwszej na ziemiach b. Królestwa Kongresowego reprezentacji rzemiosła, jaką ma być Izba we Włocławku. Jeszcze raz partyjność ustąpiła przed wolą większości, dążącej do pracy nad rozbudową samorządu gospodarczego zgodnie z ideą państwowości polskiej i intencjami Rządu.

Jednym z najważniejszych skutków tak pomyślnie przeprowadzonej akcji jest uniknięcie konieczności głosowania, które pociągnęłoby za sobą roznamiętnienie, towarzyszące każdej agitacji przedwyborczej, oraz niewątpliwie duże koszty.

Wobec powyższego można już obecnie ustalić skład osobowy Izby Rzemieślniczej. Jako członkowie wejdą do niej następujące osoby:

Z Obwodu I-go, obejmującego powiaty: warszawski i błoński Jakób Wierzbowski (Nowy Dwór p. warsz.) ślusarz, Judel Rozenstein (Nowy Dwór p. warsz.) fotogr.

DZIAŁ REGIONALNY.

KAZIMIERZ KELLER.

Materiały do monografii m. Lipna.

(Ciąg dalszy).

Nie ulega wątpliwości, że w tym okresie Lipno kilkakrotnie ulegało całkowitemu zniszczeniu. Musimy pamiętać, iż warownia krzyżacka, Toruń, założona przez Krzyżaków w r. 1231, była ostoją zuchwiałych Teutonów, skąd łatwo im było robić wypadki zbrojne na ziemię Dobrzyńską. Wszak Lipno położone jest od Torunia w odległości zaledwie 49 klm. Lipno, dzięki swemu położeniu geograficznemu, było czołowym od strony północy siedliskiem lechickiem ziemi Dobrzyńskiej, narażonym na stałe napady krzyżactwa.

W tym stanie rzeczy książęta musieli pomyśleć o zaludnieniu zniszczonych osiedli ludzkich.

Zarys historyczny Lipna od r. 1340. Kolonizacja niemiecka.

Dla podźwignięcia zniszczonych, wskutek ustawicznych wojen, osiedli i gwoli zaludnienia, ksią-

żęta sprowadzali rzemieślników i kupców, którym dla zachęty nadano „prawo magdeburskie“, t. j. samorządu, jaki obowiązywał w miastach niemieckich z mocy przywileju Ottona Wielkiego.

Rok założenia 1349.

W „opisie statystycznym m. Lipna, na zasadzie rozporządzenia władz wyższych w r. 1860 uformowanym przez burmistrza Jakowskiego“, a znajdującym się w nielicznych i bardzo ubogich archiwach magistrackich, czytamy, co następuje: „Miasto Lipno wedle śladu aktu przy jego założeniu przez Władysława księcia Łęczyckiego i Dobrzyńskiego (syna Ziemowita, brata Władysława Łokietka, jak dowodzi przywilej w środę po niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego w Bobrownikach 1349 wydany i pozwalający donacji miasta pod nazwiskiem Lippe, miało rozległość włók 26 miary chełmińskiej, oprócz włók 12 takiejże miary, Mikołajowi Rudnik jako wójtostwo tymże przywilejem na własność dziedziczną nadanych, jakie właśnie obecnie znajdują się w posiadaniu Królestwa — z jakiemiby zaś graniczyło naonczas włóściami śladu żadnego wynaleźć nie można, bo nawet kopje znajdujących się przywilejów tej tak ważnej nie obejmują wiadomości“.

Rokiem przeto lokacji miasta Lipna jest rok

Z Obwodu II-go obejmującego powiaty: radzyński, pułtuski i mińsko-mazowiecki: Wacław Piekarski (Pułtusk) szewc, Szmul Piasecki (Radzymin) powroźnik.

Z Obwodu III-go obejmującego powiaty: mławski, ciechanowski, makowski, płoński i przasnyski. Bolesław Zbikowski (Mława) kowal, Zelman Niborski (Mława) krawiec.

Z Obwodu IV-go obejmującego powiaty: płocki, sierpecki i rypiński: Wiktor Wąsicki (Sierpc) rymparz, Hersz Turzanowski (Płock) — czapnik.

Z Obwodu V-go obejmującego powiaty: włocławski, lipnowski i nieszawski: Franciszek Konwicki (Włocławek) — murarz, Wacław Górecki (Lipno) — stolarz, Leopold Guezner (Włocławek) — piekarz, Franciszek Sikorski (Aleksandrów Kuj.) — rzeźnik, Jakób Hersz Agrest (Włocławek) — cukiernik, Stanisław Adam (Włocławek) — fryzjer, Symel Cyerman (Włocławek) — stolarz, Jan Ogiński (Chodecz) pow. włocławski — kołodziej.

Z Obwodu VI-go obejmującego powiaty: grójecki, skierniewicki, rawski, łowicki, kutnowski, sochaczewski, gostyniński: Jan Rupiewicz (wieś Marjanki, gm. Kobyli pow. grójecki) — cieśla, Mendel

Anielewicz (Mogielnica pow. grójecki — garbarz, Kazimierz Frankowski (Kutno) — wędliniarz, Feliks Andrzejewicz (Łowicz) — zdun.

Jak widać z powyższego — rzemiosło chrześcijańskie otrzymało 13 mandatów, zaś rzemiosło żydowskie — 7 mandatów. Stosunek ten odpowiada realnemu stosunkowi liczby zarejestrowanych rzemieślników-chrześcijan do takiej samej liczby rzemieślników Żydów.

Należy nadmienić, iż solidarność rzemiosła wyraziła się również w tem że podpisy wyborców, popierających listę Bezpartyjnego Bloku Wyborczego, złożone zostały w ilości daleko większej, niż tego wymagały przepisy. Na pierwszym miejscu postawić należy rzemiosło obwodu V-go (powiaty: włocławski, lipnowski i nieszawski) gdzie listę Bezp. Bloku podpisało 1515 wyborców — chrześcijan i Żydów — zamiast wymaganych 150-ciu.

Przykład województwa warszawskiego powinien wpłynąć na podobne rozwiązanie kwestji w innych województwach, w których w najbliższym czasie zacznie się również kampanja wyborcza do izb rzemieślniczych.

➤ DZIAŁ GOSPODARCZY ◀

Wskazówki do podkuwania koni. Podkuwanie koni jest sztuką, która polega na tem by kopyto konia według pewnych zasad do noszenia podkowy przysposobić, tę podkowę według pewnych zasad odkuć, przystosować i umocować. Poza tem uczy nas sztuka podkuwania poprawiać błędne formy kopyta, oraz chody i podstawę konia, jak również podkuwać chore kopyta umiejętnie. Często słyszy się zdanie, że podkuwanie jest

złem koniecznym, jednak doświadczenie w zupełności tego nie potwierdza choć z drugiej strony można wykazać, że nawet z największą umiejętnością i dokładnością okute kopyta przynoszą pewne niekorzyści.

Nie można powiedzieć, by podkuwanie kopyt było nieodzowną rzeczą w prawdziwym tego słowa znaczeniu, ponieważ na wielu przykładach można udowodnić, że konie nigdy nie podkuwane nie mające nigdy najmniejszej styczności zprzrzędami kowalskimi, doskonale oddawały usługi do końca swego życia, tak na twardym, jak i miękkim gruncie.

1349. Należy, na zasadzie poprzednich wywodów sądzić, iż sprowadzeni Niemcy skolonizowali teren, już znacznie wcześniej zamieszkały przez autochtonów lechickich, teren, w zupełności nadający się na osiedle ludzkie, z przerobionymi do innych osiedli drogami, o znaczeniu handlowem nad spławną wówczas rzeką Mień. Gdyby Lipno już w roku 1349 nie było osiedlem ludzkim, wprawdzie zrujnowanem i zniszczonem wskutek najazdów nieprzyjaciół, ale osiedlem i o znaczeniu handlowem, połączonem arterjami dróg z innymi osiedlami, Niemcy — koloniści, przeważnie wyłącznie rzemieślnicy i kupcy, nie sprowadziliby się do Lipna.

Przywilej króla Władysława Jagielly w r. 1422.

W roku 1422 Najjaśniejszy Władysław Jagiełło, król polski, przywilejem swym w dzień św. Urbana, w mieście Włocławku wydanym, zwiększył terytorjum miasta o wólk 60, lecz granice te w r. 1860 o połowę się zmniejszyły, tak, że w tymże roku 1860 miasto posiadało zaledwie z planami pod budowę wólk chełmińskich 39, czyli pod zabudowaniami wólk 8, a resztę za obrębem w gruntach. (Patrz cytowany „Opis statystyczny”).

Nic dziwnego, że Niemcy-koloniści, zgodzili się osiedlić nad rzeką Mień i stworzyć osiedle miejskie. Mieli wszak wszystkie warunki należytego rozwoju, a obdarzeni przywilejami królewskimi mieli ułat-

wione znacznie zadanie dojścia do dobrobytu materialnego.

Bliskość Torunia, fortecy zachłannego krzyżactwa i Nieszawy z pewnością wpłynęła na wyludnienie wszystkich okolic, blisko tych grodów położonych. A teutońscy rycerze swoje wypady zbrojne zawsze czynili z pewnym planem, pragnąc zagarnąć arterje komunikacyjne, jakimi w owe czasy były wyłącznie rzeki. Wszak wówczas nie znano kolei żelaznych, ani też dróg bitych (we współczesnym tego słowa znaczeniu). Należy przeto sądzić, iż napadom tym uległy również wsie polskie, w obecnym pow. Lipnowskim, sąsiadującym z pow. Toruńskim, położone. A wsie owe wszak w przeważnej mierze znajdowały się nad rzekami i jeziorami. Słusznem przeto wydaje się twierdzenie, iż przed powstaniem m. Lippe i zasiedleniem go przez Niemców-kolonistów istniała w tym samym miejscu osada lechicka, której ludność została wytrzebiona przez Krzyżaków ogniem i mieczem, osada pod nazwą Lipno, tak nazwana z powodu otaczających lasów lipowych, którą to nazwą Lipno koloniści niemieccy ze względów fonetycznych przerobili na Lippe. Hipoteza ta tem jest słusniejsza, iż przeciw książęta polscy sprowadzali gwoili zaludnienia rzemieślników i kupców niemieckich ci zaś osiedlając się, musieli mieć już o tyle o ile przygotowane przestrzenie do budowy i rozbudowy, jakimi były miej-

Byłoby na czasie, by przeprowadzić pewne reformy co do podkuwania koni. Podkuwanie zdrowych kopyt da się ująć w trzech zasadniczych zabiegach:

- 1) zdejmowanie starej podkowy,
- 2) ścinanie kopyt,
- 3) przybijanie nowej podkowy.

Nim jednak kowal przystąpi do zdjęcia podkowy, winien dokładnie zbadać, jak koń stoi, jak się porusza i jak ukształtowane są kopyta oraz stare podkowy. Przy zdejmowaniu podków niedoświadczeni kowale postępują w ten sposób, że nie obcinają nitów (tj. zagiętych końców podkowiaków) tylko wprost wprowadzają wbijak między podkową i kopyto, odrywają podkową obcęgami, a odłamane i tkwiące w rogu nitów pozostawiają w kopycie.

Postępowanie prawidłowe natomiast zapomocą odcinacza, następnie odciąga się lekko podkową, powtórnie przybija ją się do kopyta, przez co główki podkowiaków wysuną się nieco z otworów i wreszcie wyciąga się kolejno podkowiaki. Przy przycinaniu kopyta należy uważać na następujące wytyczne:

- 1) oszczędzać zasadniczo ściany boczne i skrać raczej przodek,
- 2) oszczędzać raczej wspory,
- 3) ścinać tylko róg zmurszały ze strzałek i podszwy,

- 4) oszczędzać strzałki,
- 5) przy prawidłowym ustawieniu kończyn obie dwie boczne ściany utrzymać na równej wysokości,
- 6) przyciąć i spiłować brzeg podstawowy kopyta w całym obwodzie równo i poziomo,
- 7) oszczędzać glazurę (polewę kopyta) przy spiłowaniu brzegu podstawowego.

O ile kowal przeciwko tym zasadom grzeszy, to spowoduje różnorodne i nieraz bardzo niekorzystne następstwa dla konia.

Artykuł powyższy podaje tylko w skróceniu zasadnicze wskazówki, ponieważ sztuka podkuwania obszerniejszego ujęcia wymaga.

Sejmnik Lipnowski w zrozumieniu potrzeb ludności w tym kierunku, oraz z uwagi na powszechnie odczuwany brak odpowiednich podkuwaczy w powiecie postanowił zorganizować w 1929 r. lotne kursy dla podkuwaczy (kowali). Kursy te będą miały na celu odpowiednie wyszkolenie kowali, zajmujących się podkuwaniem koni, przede wszystkim w kierunku praktycznego wykonywania swego zawodu. Czas trwania kursu obliczony będzie na 10-15 dni. Bliższe szczegóły o tej tak pożądanej dla naszego powiatu inowacji podany będzie w swoim czasie.

W. Bzowski.

Z życia miejscowego.

W dniu 23 b. m. w sali posiedzeń Rady Miejskiej odbyło się organizacyjne zebranie „Towarzystwa upiększenia miasta Lipna”. Na członków T-wa przy-

stąpiła znaczna ilość osób. Postanowiono założyć T-wo i uchwalono staty. Skład Zarządu T-wa stanowią pp.: A. Szostek, adwokat — prezes, J. Giedrojc, profesorka — wiceprezes, L. Kamiński — skarbnik, M. Padlewski — sekretarz, I. Ruszkowska, L. Przemieniecki i L. Majeran — członkowie. Zarząd przystępuje do realizacji zadań T-wa i ma nadzieję, że znajdzie poparcie i zrozumienie u szerokiego ogółu mieszkańców miasta.

sca, już przed ich przybyciem zaludnione. Każde bowiem zaludnienie w ostępach leśnych musiało iść równolegle stopniowym wytrzebianiem lasów pod siedziby i role, a tego dokonać mogli nie rzemieślnicy i kupcy, lecz autochtoni lechici, trudniący się w owym czasie wyłącznie rolnictwem, hodowlą bydła i myśliwstwem, o ile nie należeli do stanu wojów-rycerzy.

W tym miejscu godzi się zacytować słowa niemieckiego historyka - filozofa Herdera z pracy jego p. t. „Pomysły do filozofji historii rodu ludzkiego”, dotyczącego stosunków Germanów do Słowian:

„Ludy słowiańskie zajmują na ziemi więcej miejsca, niż w historii, co się tłumaczy między innymi przyczynami i tem, że zamieszkując kraje odleglejsze od Rzymu, nie tak wcześnie zetknęli się z cywilizacją rzymską, jak Celtowie i Germanowie. Pomimo walecznych czynów tu i owdzie nie byli oni ludem wojowniczym i awanturniczym jak dawni Germanowie i tylko zajmowali kraje opuszczone przez tych pierwszych podczas wędrówki ludów. Rozszerzyli się w ten sposób od Łaby do Donu i od Adrijatyku do Bałtyku, najobszerniejszy obszar kiedykolwiek w Europie zajęty przez jeden szczepek. Ponieważ wszędzie oddawali się spokojnej pracy, rolnictwu i hodowli bydła kolonizacja słowiańska stawała się niezmiernie użyteczną krajom wyniszczonym przez wojny i wędrówki

germańskie. Wszystkie te właściwości nie zwainiały ich od ucisku. Przeciwnie, przyczyniały się do tego. Ponieważ słowianie nigdy nie walczyli o panowanie nad światem, z początku nie mieli dziedzicznych i wojowniczych księząt i woleli raczej płacić daniny, byle dalej żyć w spokoju, toteż wiele ludów, mianowicie niemieckich, ciężko wobec nich zgrzeszyło”.

Miecz krzyżacki niszczy Lipno.

Miasto Lipno w naszych dziejach ojczystych zajmuje więcej niż skromne dzieje. Żaden z podręczników historii o Lipnie nie wspomina, wskutek zaś wojen archiwa poginęły, znaleźć przeto dane dotyczące historii miasta, jest wielce uciążliwą rzeczą. W kronice Bielskiego pod r. 1409, wyd. warsz. z r. 1830 t. XIII str. 226 czytamy, iż Ulryk von Jungingen mistrz Krzyżacki, wpadłszy do ziemi Dobrzyńskiej, Dobrzyń spalił, a Rypin i Lipno zdobył, gdzie okrucieństwo swe nad mieszczanami okazał, nie przepuszczając tak dzieciom, żonom, jak i duchowieństwu. W rok potem bo w r. 1410 król Władysław Jagiełło pobił na głowę zastępy krzyżackie w bitwie pod Grunwaldem, miazdząc butę teutońską.

Ponieważ mieszczanami lipnowskimi w owe czasy byli również Niemcy - koloniści, obdarzeni przywilejem z r. 1349, należy słusznie sądzić, iż i ich rzeź krzyżacka dotknęła, mimo, iż niewątpliwie byli pochodzenia germańskiego.

Obchód 3-go Maja. W dniu 14 b. m. w związku z obchodem 3 Maja utworzył się w Lipnie Komitet w składzie osób następujących: Starosta W. Krzyżanowski, Dr. E. Górnicki, Dyrektor Gimnazjum Wł. Drzewiński, Dyrektor Banku T. Ciunkiewicz, Mece-nas K. Keller, Inspektor W. Nowicki, M. Majewski, W. Winnicki, J. Ruskowski, K. Michałowski, Tło-czek, Millo, Sztankowski, Kęcki, Wolski, L. Ilnicki, Z. Winnicki, Sosnowski, H. Czesławski, Witecki, Z. Uzarowicz, Ptaszyński, Siwiński i porucznik La-mecki.

Następnie wybrany Komitet dokonał wyborów prezydium i poszczególnych sekcji.

Do prezydium powołano: na prezesa Dr. E. Gór-nickiego, na wiceprezesa Dyrektora W. Drzewińskie-go, na skarbnika Dyrektora T. Ciunkiewicza i na se-kretarza K. Ptaszyńskiego.

Do poszczególnych sekcji powołani zostali:

1. do sekcji pochodowej: Pp. Uzarowicz, Witecki, Ruskowski i por. Lamecki;
2. do sekcji urządzenia akademii: Pp. Dyrektor Drzewiński, Sosnowski, Przemieniecki, Keller, Ilnicki, Siwiński, M. Majewski i W. Winnicki;
3. do sekcji zbiórki i zabaw: Pp. Kawczyńska, Przemieniecka, Bochenkowa, Ruskowska, Kopcewiczowa, Drzewińska, Bachmanówna, Millo, Wolski, Okóniewski i Tloczek.

Sekcjom pozostawiono prawo kooptacji.

Szczegółowy program obchodu 3-go maja usta-lony będzie na ogólnym zebraniu Komitetu w końcu bieżącego miesiąca.

Z działalności Koła Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet. W d. 19 bm. odbyło się walne zebranie członkiń miejscowego Koła Związku Pracy Obywatel-skiej Kobiet pod przewodnictwem p. Kordeli Kaw-czyńskiej. Na zebraniu tem delegatka komitetu wo-jewódzkiego p. Jaroszewiczowa wygłosiła obszerny referat o potrzebie pracy społecznej kobiety. Prele-gentka kładła szczególny nacisk na konieczność pro-wadzenia oświaty pozaszkolnej, uruchomienie za-

kładów pracy dla młodzieży, aby ją uchronić przed zgubnymi wpływami ulicy. Po referacie wywiązała się dyskusja. Następnie przewodnicząca Koła infor-mowała zebranych o najbliższych zamierzaniach oraz podała do wiadomości, że projekt założenia przedszkola dla dzieci biednych rodziców wchodzi w stadium realizacji, bowiem już z dniem 1-go maja zostanie uruchomione przedszkole o ile nie zajdą jakieś nieprzewidziane przeszkody.

Na zakończenie zebrania odbyła się skromna herbatka, podczas której w bardzo miłym i nieskrę-powanym nastroju członkinie zapoznały się wzajem-nie z sobą.

W zebraniu tem wzięło udział 30 pań.

Co będzie 12-go maja?? W dniu 12-go maja br. Koło Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet organizu-je „Wielki Koncert“ na rzecz swego przedszkola. We-dług posiadanych informacji w koncercie wezmą udział pierwszorzędne siły muzyczne wokalne i cho-reograficzne. Będzie to niezwykle „evenement“ dla miasta Lipna to też niewątpliwie sala będzie wypeł-niona po brzegi po dość długim okresie głodu wra-żeń. O szczegółach nieomieszkamy poinformować w następnym numerze gazety.

„Curiosum“. Redakcja „Gazety Lipnowskiej“ otrzymała od pana Wnorowskiego Józefa z Woje-wództwa Białostockiego list treści następującej: „Przeczytałem w „Gazecie Gospodarskiej“ o „Gaze-cie Lipnowskiej“. Prosiłbym więc Szanowną Redak-cję o przysłanie jednego numeru „Gazety Lipnow-skiej“ na próbę. Jeżeli jest ciekawa i pożyteczna to zaprenumeruje na cały kwartał. Gdyby Szanowna Redakcja raczyła mi przysłać numer to podaję swój adres: Województwo Białostockie — Poczta Wnory, wieś Pożochy — Wnorowski Józef.“

Oczywiście redakcja tak sympatycznemu kandy-datowi na abonenta niezwłocznie numer wysłała.

Vivat Pierwszy Pułk Sokołów Konnych. W dniu 18 bm. w sali Związku Ziemiaków pod przewod-

„Faust recht“.

„Faustrecht“ (siła przed prawem) i bezwzględny gwałt, połączony zawsze z okrucieństwem, cechował postępowanie teutonów, atawistycznie przeszedł na ich następców i zasada ta apogeum swe osiągnęła w polityce Bismarka. Nic dziwnego, że z czasów naj-dawniejszych datuje się przysłowie: „Jak świat światem, nie będzie Polak Germanowi bratem“.

Brutalność Bismarka rozbudziła polskiego ducha narodowego w najbardziej zniemczonych dzielnicach lechickich. Brutalność krzyżacka, chrześcijan zmie-nia na gorszych od dzikich pogan z postępowania, własnych ich rodaków pobudziła do walki orężnej w obronie wolności, jaką się cieszyli na mocy przy-wilejów królewskich.

W r. 1422 król Władysław Jagiełło, jak wspom-niałem wyżej, miasto Lipno obdarzył przywilejem, na mocy którego zwiększył terytorjum miasta do 60 włók ziemi miary Chełmińskiej, dodając wszelkie inne do-brodziejstwa (jak wyżej). Uczynił to zapewne gwo-li powetowania mieszczanom strat, poniesionych wsku-tek napadów Krzyżaków w r. 1409, celem zachęty dla dalszego współdziałania z rdzenną polską ludnością w walce z Krzyżakami.

Dalsze wojny polskiego oręza z Krzyżactwem mu-siały wpływać ujemnie na rozwój gospodarczy mia-

sta. Atoli niemożna się doszukać śladu, czy i kiedy Krzyżacy ponowili swój napad na Lipno. Nie ulega jednak wątpliwości, iż długi okres wojen polsko-krzy-żackich poważnie zaciężył na rozwoju miasta, biorąc pod uwagę bliskie sąsiedztwo Lipna z teutonami. Lipno zaś jak to wiadomo z historii — wchodziło w skład ziemi Dobrzyńskiej, złożonej z trzech powia-tów: Dobrzyńskiego, Rypińskiego i Lipnowskiego i graniczącej z Mazowszem.

W rok po zarazie, która nie ominęła i ziemi Do-brzyńskiej w r. 1349 został, jak wspomniałem wyżej, wydany przywilej pozwalający osadnikom niemiec-kim lokacji miasta Lippe. W dwa lata po tym przy-wileju, bo w r. 1351, książę Bolesław wieś Bodzanów na miasto zamienił. Stosując metodę analogii, należy dojść do wniosku, zgodnie z już przytoczoną tezą, iż przed lokacją miasta Lippe istniała wieś Lipno, któ-rej ludność została przetrzebiona przez zarazę i przez wojny i gwo-li uratowania osiedla od zagłady zostali sprowadzeni Niemcy - koloniści, których książęta ob-darzyli specjalnymi przywilejami, aby tym sposobem ich ściągnąć do wyniszczonych wojnami i zarazą miejscowości.

(Dalszy ciąg nastąpi).

nictwem pana majora Zielińskiego odbyła się odprawa szarż Konnego Pułku „Sokołów“ w liczbie 25-ciu oficerów przy udziale delegata D. O. K. Toruń.

W ubiegłym tygodniu wszystkie oddziały Pułku rozrzucone na terenie powiatu Lipnowskiego przeprowadziły ćwiczenia celem należytego przygotowania się do wystąpienia w dniu obchodu 3-go Maja.

Dobry ptaszek. W dniu 16 bm. przez Posterunek miasta Lipna został zatrzymany znany złodziej Ludwik Więclowski w chwili gdy zamierzał odjechać autobusem do Sierpca. Przy zatrzymanym znaleziono sztukę płótna pościelowego, które, jak się okazało, pochodzi z kradzieży u p. Aleksandra Leśniewskiego w Lipnie. Wobec tak oczywistych dowodów Więclowskiego przekazano do dyspozycji Sędziego śledczego, który niewątpliwie zapewni mu „bezpłatne mieszkanie“.

Nie wypada, panie Kaftański! Wincenty Górecki, gospodarz z Fabjanek gminy Szpetal zameldował w dniu 19 bm. na Posterunku Policji w Chełmicy, że podczas kłótni o miedzę graniczną z Władysławem Kaftańskim sąsiadem swym ten ostatni groził użyciem broni a nawet strzelał w kierunku Góreckiego. Przeprowadzone przez policję dochodzenie w tej sprawie potwierdziło wojenny zapal Kaftańskiego. Sprawa niewątpliwie oprze się o sąd.

Czem chciał nas karmić pan Chaim Bursztyn. W dniu 19 bm. pan Chaim Bursztyn ze Skępego opraczył krowę. Mięso przywiezione do rzeźni okazało się niezdatne do spożycia, zachodzi przeto podejrzenie, że krowa wskutek choroby zdechła.

W konsekwencji na pana Bursztyna sporządzono brzydki protokół.

Widocznie u pana Bursztyna nastąpiło pomieszenie pojęć, bo chciał ludzi karmić, jak sępów — padliną.

Przygotowania do obchodu 3 Maja w Gminie Skępe. W dniu 16 kwietnia rb. odbyło się w sali Urzędu gminy Skępe posiedzenie organizacyjne Gminnego Komitetu Obchodu Rocznicy Konstytucji 3 Maja.

Na zaproszenie Urzędu Gminnego wzięli udział w posiedzeniu Komitetu: Pp. Gawęcki Mieczysław — Dyrektor Seminarjum, ks. Machczyński Leon — proboszcz, Ks. Krystosik Jan — prefekt Seminarjum, Fok-Dobrowolski — plenipotent dóbr Skępe, Królikowski Anastazy — geometra, Korykora Michał, Nowicki Władysław, Tysza Juljan — profesorowie Seminarjum, Nerlewski Ryszard — aptekarz, Jankowski Czesław, Kacprowicz Franciszek — miejscowi nauczyciele, Brodecki Jan — Kierownik poczty, Daze Edward, Ruszkowski Jan i Adler Jozek — członkowie Rady Gminnej, rabin Chiel Zontag — przedstawiciel gminy żydowskiej, Józef Małkiewicz — sekretarz gminy i Bielicki Jan — kierownik orkiestry strażackiej.

Na przewodniczącego Komitetu zaproszony został p. Gawęcki, a na sekretarza Małkiewicz Józef.

Komitet ustalił obszerny i urozmaicony program zasadniczy obchodu uroczystości. Wyłoniony został Komitet Wykonawczy z podziałem na sekcje: akademicką, zorganizowania pochodu, zabaw i sportu oraz urzędzenia capstrzyku. Ogólne kierownictwo sekcjami powierzono p. Fok-Dobrowolski.

Na zakończenie należy dodać, że przewidziane są również kwesty na cele kulturalno-oświatowe.

Z kraju.

Tereny PWK. malowniczym kwietnikiem.

Poza pouczającym obrazem Polski współczesnej, jaki tworzyć będzie przez swój całokształt Powszechna Wystawa Krajowa, stanowić będzie również przez estetyczne rozwiązanie jej dekoratywnej strony ciekawą malownicze zjawisko. Dekoracje ogrodnicze prowadzone są na terenach PWK. z wielkim rozmachem. Wystarczy nadmienić fakt, że w dniu otwarcia wystawy, o ile warunki atmosferyczne dopiszą, na terenach PWK. zakwitnie około 50 000 tulipanów, 200 000 bratków oraz tysiące innych kwiatów, które barwnymi wstęgami i plamami, tworzyć będą wspólną dekorację wystawy.

Przygotowania Miejskiego Biura Kwaterunkowego PWK. celem zabezpieczenia wygodnego locum wszystkim przybywającym na Wystawę, prowadzone są z wielkim nakładem zabiegów i pieniędzy. Przeprowadzono dotychczas przez Biuro inwestycje sięgające sumy 3 milionów zł. Na samą pościel i bieliznę wydatkowano 1 i pół miliona złotych.

Powszechna Wystawa Krajowa będzie największą ekspozycją sztuki w Polsce. W „Pałacu Sztuki“ zgromadzone będzie 6000 przedmiotów sztuki, w tem arcydzieła wielkich mistrzów Polski jak Matejko, Siemiradzki, Wyspiański itp.

W Parku Wilsona na terenach PWK. urządza się największy w Polsce wodotrysk. Słup wody dojdzie do 20 metrów wysokości. Urządzenie podziemne fontanny składa się z dwóch działów maszynowych: jednego, który jest ściśle związany z maszyną wodną i drugiego świetlnego, który w sposób wysoce oryginalny będzie oświetlał strumienie wodne różnobarwnymi kolorami.

Jak wielką wagę przywiązuje się do imponującego rozwiązania strony dekoracyjnej Wystawy świadczy fakt, iż niektóre firmy przemysłowe na samo urządzenie dekoracji stoiska wydały po zgorą 100 tysięcy złotych.

Teatr widowiskowy zaprojektowany przez arch. malarza Andrzeja Tomaszkę i arch. Szymona Syrkusa ukaże się na PWK. w pawilonie m. Warszawy jako piękny model. Model ten został swego czasu specjalnie zamówiony przez magistrat m. Warszawy. Rozwiązuje on w formie oryginalnej zagadnienie półobrotowej sceny i rozwiązuje je lepiej aniżeli wypadły próby z takim samym pomysłem w Berlinie.

O ilościach koksu, które zużywa PWK. świadczy fakt, że w czasie dwóch miesięcy ciężkiej zimy tegorocznej, na ogrzanie wnętrza samego „Gmachu Sztuki“, zużyto koksu na sumę 60 tysięcy zł.

W czasie trwania PWK. na jej terenach pełnić będzie służbę 300 umundurowanych stróży — porządkowych. Niejedno duże miasto nie może się poszczycić taką ilością policjantów.

Wszelchłowińskie popisy strażackie na PWK.

Ustalono termin wielkich popisów strażackich, w których przyrzekli współudział przedstawiciele narodów słowiańskich. Popisy odbędą się w dniach 13 i 14 czerwca na terenie wystawowym.

Wystawa zwierząt opasowych (rzeźnych) na PWK.

Na terenie Targowiska Rzeźni Miejskiej w Poznaniu odbędzie się w dn. 18—20 maja wystawa zwierząt opasowych (tucznych). Dotąd zgłoszono przeszło 100 sztuk bydła, 80 świń, 100 owiec.

Ministerstwo Rolnictwa oraz Dyrekcja PWK. ufundowały szereg nagród: medale, listy pochwalne, nagrody pieniężne.

Każdy rolnik, uprawiający racjonalne tuczenie zwierząt, ma okazję zaprezentowania rezultatów swojej pracy. Zgłoszenia przyjmuje Dział Rolniczy PWK. w Poznaniu (Grunwaldzka 22) do dnia 10 kwietnia.

Chełm. Rozpoczęta niedawno budowa wielkiego kompleksu gmachów tutejszej dyrekcji kolejowej stała się przedmiotem śledztwa ze strony władz, bowiem okazało się, że świeżo wzniesione mury, jak również i części fundamentów już zdążyły się w niebezpieczny sposób zarysować. Ministerjum zapewnia, że posiada odpowiednie zabezpieczenia materialne u przedsiębiorcy i że skarb nie poniesie z tego powodu strat materialnych.

W zamku p. prezydent Rzplitej odebrał przysięgę od członków nowego gabinetu dra Świtalskiego.

Rada finansowa powołana na podstawie dekretu prezydenta Rzeczypospolitej istnieje

W skład Rady wchodzi 14 najwybitniejszych przedstawicieli całokształtu życia gospodarczego, bankowości, handlu, przemysłu, rolnictwa

Statystyka dowozu trzody polskiej do Pragi czeskiej wykazuje, że w marcu rb. przywieziono z Polski 42.487 wieprzy. —

Rada artystyczna wraz z komisją konkursową, wybraną do rozstrzygnięcia konkursu na pomnik Kraszewskiego, postanowiła wyróżnić 4 prace. Pomnik stanie na pl. Trzech Krzyży.

Gdańsk. Senat gdański wydał zakaz zjazdu „Stahlhelmu“ w Gdańsku, który zamierzał urządzić w dniu 4 i 5 maja rb. na obszarze wolnego miasta zakrojony na szeroką skalę kongres tej militarystycznej organizacji.

O godzinie 8-ej wieczorem na linii kolejowej między stacjami Piotrków a Kaminsk wykołoił się pociąg towarowy naładowany drzewem, przeznaczonym dla Łodzi. Dwanaście wagonów spadło z nasypu.

Ze świata.

Polską łódź podwodna. Hawr. W obecności ambasadora Chłapowskiego spuszczone tu na wodę, przeznaczoną dla Polski łódź podwodna.

Berlin Drugi projekt odszkodowań przewidywać ma system rat niezmiennych o stałej wysokości, które w pierwszych 37 latach miałyby wynosić około 2,100 mil., a w następnych 21 latach po 1.700 milj.

Ameryka. Ameryka przeciwko zmniejszeniu sumy odszkodowań wojennych przynależnych od Niemiec w sumie 114 miljardów.

Moskwa. Pisma donoszą, iż wypadki antysemityzmu w rozmaitych miejscowościach Rosji sowieckiej mnożą się z dnia na dzień. Antysemitę rekrutują się zarówno ze sfer robotniczych, jak i ze sfer inteligencji.

Rosja. „Izwestji“ artykuł donoszący o rzekomych przygotowaniach Persji do interwenjowania w Afganistanie i do zaanektowania prowincji afgańskańskiej Herat.

„Izwestja“ bardzo ostro zapowiadają, iż nie będą spokojnie przyglądać się wkroczenia Persji na terytorjum afgańskie uważałyby Sowiety za machinacje sztabu indyjsko-brytyjskiego.

Londyn. Niedawno wyszła w Londynie książka Z tych danych okazuje się, że dotychczas bolszewicy zamordowali 28 biskupów, 1219 kapłanów, 6000 profesorów i nauczycieli, 9000 lekarzy, 2950 artystów, 54 000 oficerów, 70 000 policjantów, 139 000 robotników. 260 000 żołnierzy, 350 000 obywateli ze sfer inteligencji. Żniwo śmierci wielkie.

Niemcy. Niemiecki bank państwowy podwyższa stopę dyskontową, wielkie zaniepokojenie w kołach gospodarczych Niemiec.

HUMOR I SATYRA

Dzieci uczy, dzieci dręczy,
Nad nauką ciągle ślęczy.
Metafizyk i uczoney —
Do „soczewki“ wciąż wpatrzony.
„O to właśnie“, „o to chodzi“,
Że „soczewka“ mądrość płodzi.
Dzieci bardzo Go kochają,
I za swego ojca mają;
Nasz Dyrektor niech nam żyje,
Lecz troszeczkę niech przytyje!

Podwójny urlop.

— Mój personel otrzyma po cztery tygodnie urlopu.

— Tak wiele?

— A tak: każdy po dwa tygodnie i dwa tygodnie mego urlopu.

Marzenia.

1 Kiedy zmrok zapada nocy, wtedy jestem w Mary mocy, wtedy marzę, wtedy gwarzę o wyjątku — takiej parze, która w parku gruchać nie chce, której księżyc nie podlechce, która zimna i ostrożna, strzeże tego co „nie można”. Myślę jednak i tak sądzę i w tem chyba nie poblebę, że już taka jest reguła: w Lipnie niema przecież muła. To też każdy zakochany spieszy na trawników łanv. to też każda zakochana siedzi w parku aż do rana.

2. Park miłości jest siedzibą. A że człowiek nie jest rybą, nie ma zimnej krwi — co wiecie — spieszy każdy w życia kwiecie do ślicznego parku w Lipnie. Park urządzon jest dowcipnie. Jeden kwadrat oświetlony: tam to chodzą męże, żony. Te podgasaie już wulkany, lubią kwadrat oświetlony. Większość parku jest w ciemności ku uciezce publiczności. Marzę — lecz co nie daj Boże — że z rozkazu Magistratu — park oświetlą. Daj go katu! Myśl fatalna, na sumienie, miłość kryć się musi w cieniu!

3. Marzę, że w lipnowskim parku ktoś oberwie z raz po karku za niechlujstwo, za śmiecenie, nieporządek i brzydzenie. Ale gdzie masz rzucić śmiecie, kiedy koszów nie ma przecież. Marzę, że na nasze

krzyki, sprawi Rada mu koszyki. Wtedy za niechlujstwo w parku wal Daliga go po karku

4. Marzę dalej, że w kotlinie, która z ropuch różnych słynie w parku będzie stawek zgrabny, czystość i powabny; w tym to stawku — nie na nibv — będą żywe, tłuste ryby, po powierzchni w stawku kołę pływać będą, ach... gondole, każda droga ma Pupilla, powie że to jest idylla!

5. Namówiły ludzi czorty stworzyć w parku aż dwa korty. Jeden korecik tenisowy pobudował klub sportowy, drugi Rady Miejskiej atu, jest własnością Magistratu. Dwa te korty poruszyła panien, pań i panów żyły. Grają babki, grają ciotki, grają dzieci i podlotki. Grają dziadki, grają wuję, każdy kto krew w nogach czuje. Lecz ku przerażeniu matek korty w parku są bez siatek. I są skutki: Gucio słynny zrobił rzut zanadto zwinny. Trafił piłką panią jedną. Otóż w tem jest rzeczy sedno — Gucio winny przecież zresztą — sąd mu daje dzień aresztu — potem poszła apelacja w końcu wreszcie i kasacja. Sąd Najwyższy w czoła pocie da Guciovi dożywocie. Tak koniec adoisa — wszystko z powodu tenisa. Marzę, aby Magistrat pokubował trochę siatek. Będzie spokój w naszym Lipnie, nikt już w Lipnie nie uszczypnie.

6. Lubię pawilon zajęty przez orkiestry zespól dęty. A strażacy grają szczerze, że aż serce cośik bierze. Szkoda tylko moja matko, że tak grają w parku rzadko.

7. Kto nie wielbi w Lipnie parku, godzien dostać jest po karku. Lipno słymne w Polsce całej, że ma taki park wspaniały. Testamentu marzę śladem, by park stał się rajskim sadem.

Gdera.

Q DZIAŁ URZĘDOWY Q

Poz. 53.

Starosta Powiatowy w Lipnie.

L. IV. rol. 6/1.

Lipno, dnia 20 kwietnia 1929 r.

Do Magistratów i Urzędów gminnych powiatu Lipnowskiego.

Tępienie korówki wełnistej.

Polecam podać do wiadomości publicznej, że do zwalczania korówki wełnistej powołani zostali przezemnie instruktorzy rolni: na teren gmin — Osówka, Obrowo, Szpetal, Kłokock i m. Lipno — p. Piotr Szymśiak; na teren gmin: Dobrzejewice, Mazowsze, Nowogród i Kikół — p. Izydor Głombek; na teren gmin: Chalin, Oleszno, Czarne, Bobrowniki i m. Dobrzyń n. W. — p. Marjan Ambor; na teren gmin: Skepe, Ligowo, Tłuchowo i Jastrzębie — p. Stanisław Bejger.

W myśl § 8 rozp. z dnia 8 8. 1928 r. (Dz. U. nr. 77 poz. 689) wyżej wymienieni pp. instruktorowie mają prawo: wstępu na grunty, na których rosną jabłonie lub inne drzewa owocowe; wstępu do wszelkich pomieszczeń i miejsc przechowywania oraz sprzedaży jabłoni i innych drzew owocowych; badania jabłoni i innych drzew owocowych na gruncie oraz we wskazanych wyżej pomieszczeniach i miejscach; bezpłatnego brania uszkodzonych części jabłoni w celu ich zbadania; kontrowania wszelkich czynności zmierzających do

tepienia korówki wełnistej; żądania potrzebnych informacji od osób, użytkujących grunty, na których rosną jabłonie oraz zarządzających takimi gruntami, a także od osób, w których posiadaniu znajdują się jabłonie od gruntu odłączone.

Magistraty i Urzędy gminne winny okazywać wszelką ze swej strony pomoc.

Starosta:

(—) w z. Kawczyński.

Poz. 54.

Obwieszczenie o poborze rekruta w 1929 r.

I. Na podstawie art. 3-go ustawy z dnia 29 marca 1929 r. o poborze rekruta w 1929 oraz na podstawie art. 36-go ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr. 46 p. 458 z 1928 r.) a na skutek zarządzenia Pana Ministra Spraw Wojskowych odbędzie się w 1929 roku pobór mężczyzn w terminie pomiędzy 1-ym maja a 30-ym czerwca.

II. Do poboru winni stanąć:

1. wszyscy mężczyźni, podlegający powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, urodzeni w 1908 roku, posiadający obywatelstwo polskie, jak również i ci, których przynależność państwowa nie jest znana,

a którzy mieszkają stale na obszarze Województwa Warszawskiego i nie mogą wykazać się dokumentami, stwierdzającymi obcą przynależność państwową.

2. mężczyźni, będący w wieku poborowym t. j. urodzeni w 1906 i 1907 roku, którzy przy poborze w roku przeszłym uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej (kat. B).
3. mężczyźni, będący w wieku poborowym t. j. urodzeni w 1906, i 1907 roku i podlegający powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, którzy z jakichkolwiek powodów nie uczynili zadość obowiązkowi stawienia się do poboru.
4. mężczyźni, którzy zgłosili się do ochotniczej służby wojskowej, przed osiągnięciem wieku poborowego, o ile nie odsłużyli całkowicie ustawowego okresu czasu czynnej służby.
5. mężczyźni, urodzeni w latach 1909, 1910 i 1911, którzy złożyli we właściwym czasie Powiatowej Komendzie Uzupelnień podania o przyjęcie do służby ochotniczej.
6. mężczyźni, którzy uzyskali obywatelstwo polskie od czasu powstania Państwa Polskiego w drodze nadania lub przez akt charakteru konstytucyjnego t. j. przez uznanie (art. 3 ust. z dnia 20.I. 1920. Dz. U. Nr. 7 p. 44), przyjęcie urzędu w polskiej służbie państwowej (art. 4 p. 5 tej ust.) i przez opcję na rzecz obywatelstwa polskiego w myśl odnośnych postanowień traktatów międzynarodowych do rocznika 1883 włącznie;

III. Ścisły termin przeglądu wyznaczony dla poszczególnych gmin, wskazany jest w przyległym planie. Ponadto szczegółowych informacji zasięgnąć można w Urzędzie Gminnym.

IV. Przeznaczenia do skróconej czynnej służby wojskowej z tytułu posiadanego cenzusu naukowego, zgodnie z postanowieniami art. 49 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr. 46 z 1928 r.) dokonywać będą z urzędu Powiatowe Komendy Uzupelnień. Wnoszenie w tej sprawie podań odpada. Niezależnie jednak od powyższego poborowi, którym przysługuje prawo do skróconej służby wojskowej, t. j., którzy skończyli szkołę średnią, powinni na komisji poborowej przedstawić świadectwo z ukończenia danej szkoły lub inny dokument stwierdzający to prawo.

V. Poborowi zgłaszający prawo do ulgi z art. 55 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym w okresie głównego poboru powinni to prawo udowodnić na Komisji Poborowej, albowiem od osobistego stawienia się przed Komisją Poborową nie są oni wyłączeni.

VI. Poborowi 1908 rocznika, którzy zamierzają starać się o odroczenie terminu służby wojskowej z tego tytułu, iż są bądź to jedynymi żywicielami rodzin (art. 57 p. 1 ust. o pow. ob. wojsk.) bądź to właścicielami odziedziczonych gospodarstw rolnych art. 57 p. 2 ust.) lub z tytułu odbywania studjów teoretycznych i praktycznych (art. 57 p. 3 tejże ust.) winni złożyć odnośne podanie do właściwego Starostwa w ciągu 14-tu dni po uzna-

niu ich przez Komisję Poborową za zdolnych do czynnej służby wojskowej. Jeżeli okoliczności, uzasadniające prawo do ubiegania się o powyższe odroczenia powstały po wymienionych wyżej terminach, prośba powinna być wniesiona najdalej do 4-ch tygodni od chwili uzyskania wiadomości o tych okolicznościach.

Podania o ponowne udzielenie odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej z tytułu tego, iż poborowy jest jedynym żywicielem rodziny, lub współwłaścicielem odziedziczonego gospodarstwa rolnego, powinno być wnoszone przez zainteresowanych najpóźniej do dnia 1 lipca b. r. Podania wniesione po tych terminach będą uwzględniane tylko w nader wyjątkowych wypadkach, a mianowicie wówczas, gdy wniesienie podania w terminie spóźnionym będzie usprawiedliwione w należyty sposób poważną chorobą udowodnioną świadectwem lekarza, klęską żywiołową, jak pożar, powódź i t. p.

Podania o odroczenie służby wojskowej z art. 57 p. 1, 2 i 3 ust. o powszechnym ob. sł. wojsk. należy wnosić tylko do władz administracji ogólnej (Starostwa).

Odwołanie od decyzji Starostwa odmawiającej przyznania odroczenia służby wojskowej należy wnieść do Urzędu Wojewódzkiego przez Starostwo.

Prośby o odroczenie służby wojskowej względnie o zwolnienie z szeregów poborowych, a wniesione do władz wojskowych rozpatrywane nie będą, tem samem składanie tych podań do władz wojskowych jest bezcelowe.

VII. Wszyscy stający do poboru obowiązani są:

1. stawić się do poboru w stanie trzeźwym, wykąpani i w czystej bieliźnie,
2. przynieść ze sobą dowody stwierdzające tożsamość ich osoby,
3. przynieść ze sobą do przeglądu wszelkie dokumenty stwierdzające ich stopień wykształcenia, posiadanie rzemiosła lub zawodu,
4. w lokalu i przed lokalem poborowym zachować spokój i ciszę pod rygorem odpowiedzialności karnej.

VIII. Poborowi (ochotnicy) uznani za zdolnych do służby wojskowej uważani są, aż do chwili wcielenia ich do szeregów za osoby stanu urlopowanych i w razie niestawienia się do służby wojskowej z chwilą otrzymania wezwania z Powiatowej Komendy Uzupelnień, będą karani jako dezerterzy w myśl obowiązujących ustaw karnych.

IX. Winni niestawienia się bez uzasadnionych przyczyn przed Komisją Poborową ulegną karze grzywny do 500 złotych lub aresztu 6 tygodni, albo obu tym karom łącznie.

W wypadku niestawienia się przed Komisją Poborową w zamiarze uchylecia się od służby wojskowej, winni ulegną karze więzienia do lat dwóch.

Warszawa, dnia 13 kwietnia 1929 roku.

Wojewoda:

p. o. (—) St. Twardo.

Plan poboru rocznika 1908 w powiecie Lipnowskim.

Miejsce urzędowania Komisji Poborowej	D A T A	Godzina rozpoczęcia urzędowania	Kolejność stawienia gmin do poboru.
m. LIPNO lokal Stowarzyszenia Rzemieślników	4 czerwca 1929	8 m. 30 rano	gm. Dobrzejewice
	5 „ „		„ Jastrzębie
	6 „ „		„ Bobrowniki
	7 „ „		„ Czarne
	8 „ „		„ Kikół roczn. 1908 i 1906
	10 „ „		„ Kikół roczn. 1907 i gm. Ligowo
	11 „ „		„ Mazowsze roczn. 1908 i 1906
	12 „ „		„ Mazowsze roczn. 1907 i Osówka roczn. 1906 i 1907
	13 „ „		„ Osówka roczn. 1908 i Nowogród roczn. 1906 i 1907
	14 „ „		„ Nowogród roczn. 1908 i Obrowo roczn. 1907
	15 „ „		„ Obrowo roczn. 1908 i 1906
	17 „ „		„ Szpetal roczn. 1908
	18 „ „		„ Szpetal roczn. 1906, 1907 i Skepe roczn. 1907
	19 „ „		„ Skepe roczn. 1908 (75 poborowych)
20 „ „	„ Skepe roczn. 1906 i pozostali poborowi roczn. 1908 oraz m. Lipno roczn. 1908 (50 poborowych)		
21 „ „	„ Lipno, pozostali poborowi r. 1908, oraz roczniki 1906 i 1907		
22 „ „	„ Kłokock		
m. Dobrzyń n/W. lokal domu ludowego	24 czerwca 1929	8 m. 30 rano	gm. Tłuchowo
	25 „ „		„ Chalin roczn. 1908 i 1906
	26 „ „		„ Chalin roczn. 1907 i Dobrzyń n/Wisłą
	27 „ „		„ Oleszno
m. LIPNO lokal Stowarzyszenia Rzemieślników	28 czerwca 1929	8 m. 30 rano	Dodatkowy dzień dla opóźnionych, oraz tych mężczyzn starszych roczników, obowiązanych do stawienia się przed Komisją Poborową, którzy obowiązkowi temu dotychczas zadość nie uczynili.
LIPNO, dnia 22 kwietnia 1929 roku.			
Starosta: (—) Krzyżanowski.			

Poz. 55.

Starosta Powiatowy w Lipnie.

L. IV. wod. 7/10.

OGŁOSZENIE.

W myśl ust. 2 art. 195 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r., Dz. U. nr. 192 poz. 936 w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Min. Rob. Publ. z dnia 13.3.1928 r., Dz. U. nr. 62 poz. 574 Starostwo podaje do publicznej wiadomości, że Duszyński Władysław i Bogocki Zdzisław, pełnomocnicy, zawiązującej się spółki wodnej w Zajeźdźcu, wnieśli prośbę o udzielenie im po myśli ust. 1 p. 1 art. 45 powołanej ustawy wodnoprawnego pozwolenia celem zmeliorowania własnych gruntów o obszarze 153,74 ha.

Projekt techniczny wraz ze sprawozdaniem technicznym, wyjaśniającym sposób wykonania budowli i urządzeń są wyłożone do publicznego wglądu w Starostwie w Lipnie od dnia ogłoszenia do 6 maja r. b. oraz w Urzędzie gminnym w Kikole, dokąd też wolno wnosić podania lub protokółarne oświadczenia przeciwko nadaniu powyższego prawa, jak również żądania w przedmiocie wniesienia i utrzymania urządzeń oraz wypłaty odszkodowań.

Wspomniane zarzuty i żądania można wnieść także przy rozprawie komisyjnej.

Termin dochodzenia Komisyjnego przy udziale znawcy technicznego wyznacza się na dzień 7 maja r. b. o godzinie 11 rano.

Punkt zborny Komisji w maj. Zajeźdźcu.

Równocześnie ostrzega się, że ci, którzy we wskazanym terminie lub w ciągu dochodzenia komisyjnego nie podniosą przeciw nadaniu powyższych praw żadnych zarzutów, tracą do nich prawo i mogą przeciw szkodliwemu działaniu wykonywania nadanego prawa żądać tylko wzniesienia i utrzymywania urządzeń, zapobiegających szkodzie lub też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem lub gospodarczo usprawiedliwić.

Wreszcie Starostwo ostrzega, iż wniesione po upływie podanego wyżej czasokresu podania o udzielenie pozwoleń na takie prawo użytkowania wody, przez które mogłoby uleże ograniczeniom użytkowanie zamierzone przez patentów, nie będą rozpatrywane w trakcie niniejszego postępowania wodno-prawnego.

Lipno, dnia 19 kwietnia 1929 r.

Starosta:

(—) w z.: Kawczyński.

Do Wydziału Powiatowego w miejscu do wiadomości.

Starosta:

(—) w z.: Kawczyński.

Poz. 56.

Urząd Wojewódzki Warszawski

Wydział Samorządu.

Nr. ST. II-28-8

Lipno, 12 kwietnia 1929 r.

Do Pana Starosty Powiatowego w Lipnie.

Zmiana nazwy gm. Obrowo na Czernikowo pow. Lipnowski.

Urząd Wojewódzki zawiadamia, że Minister Spraw Wewnętrznych pismem z dnia 30.3. r. b. nr. OL. 1559/1/28 zmienił nazwę gminy „Obrowo“ w tamt. powiecie na „Czernikowo“.

Obwieszczenie w tym przedmiocie ukazało się w Monitorze Polskim z dnia 8.4. r. b. nr. 81 poz. 176.

Zechce Pan Starosta powiadomić o powyższym zainteresowanych.

(—) I. Gintowt Dziewałtowski, referent.

Starosta Powiatowy w Lipnie.

L. IV. S.2.

Lipno, dnia 18 kwietnia 1929 r.

Zmiana nazwy gm. Obrowo na Czernikowo pow. Lipnowski.

Do Wydziału Powiatowego w miejscu do wiadomości.

Starosta:

(—) w z. Kawczyński.

OGŁOSZENIA.

*Pranie bielizny sprawia gospodyni
nie mało trudności.*

*Kup maszynkę do prania „Marysia“
a oszczędzisz dużo czasu, trudu
i pieniędzy!*

Nie drze bielizny!

*Oszczędza połowę
mydła i opału!*

*Warunki
dogodne!*

Tow. Handl. - Przemysł. dawn. C. B. Dietrich i Syn z o. p.

Szeroka 35

TORUŃ

Szeroka 35.

Chaim Gaska

z Lipna, rocz. 1910 zgubił zaświadczenie o zarejestrowaniu rocznika 1910 wydane przez Mag. m. Lipna. 2 A 72

Adolf Rejnholz

z Kuźnik gm. Mazowsze rocz. 1890 zgłosił o kradzieży książeczki wojskowej wydanej przez P. K. U. Lipno 2 A 71

Kazimierz Cybulski

z Karukowa gm. Jastrzębie, rocz. 1899, zagubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Lubicz, dnia 27 III. 1923 r. 3 66

Franciszek Rudewald

stały mieszkaniec rum. Podkłokock gm. Kłokock rocz. 1895, zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Włocławek w 1921 r. 3 A 67

Antoni Kielkowski

rocz. 1902 z Grodzienia, gminy Kikół, zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Włocławek. 1 A 73

Antoni Bautembach

rocz. 1903, zamieszkały w kol. Aleksandrowo, zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Włocławek. 1 A 74

01958-1

Do Urzędu Poczтового w

Zamówienie. Niniejszem zamawiam wychodzącą w Toruniu „Gazetę Lipnowską”
Organ Powiatowego Związku Komunalnego, na **maj-czerwiec 1929**
za **zł. 1.94** włącznie opłat pocztow. Gazetę odbierać będę z poczty — proszę dostarczać
pod poniższym adresem *).
Należytość za prenumeratę proszę ściągnąć przez listowego.

Imię i nazwisko

Miejsc. ul. i nr.

Kwit pocztowy na zł, tytułem przedpłaty „Gazety Lipnowskiej” za **maj-czerwiec 1929 r.** odebrałem, co niniejszem potwierdzam.

....., dnia 1929. r.

* Należytość wykręcić. podpis:

Do Urzędu Poczтового w

Zamówienie. Niniejszem zamawiam wychodzącą w Toruniu „Gazetę Lipnowską”
Organ Powiatowego Związku Komunalnego, na **maj-czerwiec 1929**
za **zł. 1.94** włącznie opłat pocztow. Gazetę odbierać będę z poczty — proszę dostarczać
pod poniższym adresem: *)
Należytość za prenumeratę proszę

Imię i nazwisko

Miejsc. ul. i nr.

Kwit pocztowy na zł, tytułem przedpłaty „Gazety Lipnowskiej” za **maj-czerwiec 1929 r.** odebrałem, co niniejszem potwierdzam.

....., dnia 1929 r.

* Należytość wykręcić. podpis: